

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/22-02/7
URBROJ: 613-14-22-9
Slavonski Brod, 13. lipnja 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Dragalić
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	3
	Planiranje i izvršenje proračuna	4
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2021.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2021.	16
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Dragalić (dalje u tekstu: Općina) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Brodsko-posavske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), razvrstana je u II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća šest naselja i prema Prvim rezultatima popisa stanovništva iz 2021. ima 1 084 stanovnika.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga ustrojen je Jedinstveni upravni odjel. Na koncu godine Općina je imala jednu zaposlenicu na neodređeno vrijeme. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2022.) pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela nije imenovan.

Zakonski predstavnik Općine tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije je općinski načelnik Zvonimir Karlik. Općinski načelnik i zamjenica općinskog načelnika dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. Statut Općine usklađen je s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema Statutarnoj odluci o izmjenama i dopunama Statuta, Općinsko vijeće ima devet članova, a općinski načelnik ima jednog zamjenika.

Općina nema proračunske korisnike. Koncem 2021. ima udjele u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 3.172.300,00 kn (2,45 % udjela) i trgovačkog društva za komunalne djelatnosti u iznosu od 26.400,00 kn (2,0 % udjela).

Sustav unutarnjih kontrola

Općina je obvezna uspostaviti i razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16).

Prema odredbi članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilažu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini.

Općinski načelnik je u ožujku 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima prethodne godine). Prema Izjavi i Upitniku, utvrđena je nepravilnost koja se odnosi na poduzimanje mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka, usklađivanje podataka o potraživanjima, praćenje korištenja sredstava po izvorima financiranja i programima, dugotrajnu imovinu (prijenos s računa imovine u pripremi na račune imovine u upotrebi), poštovanje rokova i načina predaje financijskih izvještaja te stavljanje u funkciju nekretnina koje nisu u funkciji. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđen je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s očekivanim datumom otklanjanja, vrstama aktivnosti i odgovornim osobama koje će biti zadužene za otklanjanje nepravilnosti. U tijeku je otklanjanje nepravilnosti. Na temelju Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20), Općina je u ožujku 2021. Ministarstvu financija dostavila Godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima.

Općina ima mrežne stranice koje omogućuju pravo na pristup informacijama te službeno glasilo Općine, kako bi pravo na pristup informacijama imali svi korisnici na jednak način i pod jednakim uvjetima.

Unutarnja revizija nije ustrojena, jer prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2021., Odluka o izvršavanju proračuna te Izmjene i dopune proračuna doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Proračunom su prihodi planirani u iznosu od 12.590.450,00 kn, rashodi u iznosu od 14.420.000,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.829.550,00 kn.

Izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2021., prihodi su planirani u iznosu od 6.466.400,00 kn, što je 6.124.050,00 kn ili 48,6 % manje u odnosu na proračun, te rashodi u iznosu od 7.852.854,00 kn, što je 6.567.146,00 kn ili 45,5 % manje u odnosu na proračun.

Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 1.386.454,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na smanjenje prihoda od pomoći iz sredstava Europske unije za 5.970.050,00 kn ili 59,1 % jer nisu ostvarena sredstva za nabavu nefinancijske imovine (vrijednosno značajnija za izgradnju gospodarske zone, školsko-sportske dvorane te vodoopskrbne mreže u dva naselja). Zbog toga su i smanjeni planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine (građevinskih objekata) za 5.993.875,00 kn ili 64,5 % u odnosu na proračun.

Uz proračun za 2021. donesene su projekcije za 2022. i 2023. Prema projekcijama, za 2022. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 9.260.750,00 kn, a za 2023. u iznosu od 8.905.750,00 kn.

Općina je donijela Plan razvojnih programa za 2021. i projekcije za 2022. i 2023. u kojem su iskazani ciljevi i prioriteti razvoja Općine, koji su povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Uz Izmjene i dopune proračuna donesene su i Izmjene Plana razvojnih programa za 2021., kojim su planirana ukupna ulaganja u iznosu od 3.847.092,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva za 2021. planirana su za izgradnju gospodarske zone u iznosu od 1.584.625,00 kn i sustava vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 1.246.092,00 kn. Prema podacima iz poslovnih knjiga, Općina u 2021. nije ostvarila rashode za izgradnju gospodarske zone, dok su rashodi za izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje ostvareni u iznosu od 526.551,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (travanj 2022.) godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine za 2021. nije sastavljen. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 6.041.980,00 kn, što je 424.420,00 kn ili 6,6 % manje od planiranih proračunom, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 4.630.900,00 kn, što je 3.221.954,00 kn ili 41,0 % manje od planiranih proračunom. Ostvaren je višak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 1.411.080,00 kn.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji predani su Financijskoj agenciji 16. veljače 2022. te Državnom uredu za reviziju 17. veljače 2022. (trebali su biti predani do 15. veljače 2022.). Ispravljene financijski izvještaji dostavljeni su Financijskoj agenciji 4. ožujka 2022., a Državnom uredu za reviziju 9. ožujka 2022. te objavljeni na mrežnim stranicama Općine. Obavljanje knjigovodstvenih poslova povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 6.041.980,00 kn, što je 762.505,00 kn ili 11,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	2.713.367,00	893.972,00	32,9
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.030.023,00	3.779.709,00	124,7
3.	Prihodi od imovine	750.087,00	856.219,00	114,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	311.008,00	424.951,00	136,6
5.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	87.129,00	-
Ukupni prihodi i primici		6.804.485,00	6.041.980,00	88,8

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 3.779.709,00 kn ili 62,6 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Značajniji su prihodi od poreza u iznosu od 893.972,00 kn ili 14,8 % te prihodi od imovine u iznosu od 856.219,00 kn ili 14,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi i primici iznose 512.080,00 kn i imaju udjel od 8,4 % ukupnih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 113.943,00 kn ili 36,6 % zbog više ostvarenog doprinosa za šume u odnosu na 2020. te prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 749.686,00 kn ili 24,7 % (najvećim dijelom zbog primljenih kapitalnih pomoći za izgradnju dječjeg vrtića i završetak izgradnje vodoopskrbne mreže u naselju Poljane), a znatno manje prihodi od poreza za 1.819.395,00 kn ili 67,1 %, zbog toga što su prethodne godine u okviru prihoda od poreza evidentirana sredstva fiskalnog izravnjanja, koja su zbog promjene propisa u 2021. evidentirana u okviru prihoda od pomoći.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, koncesije, zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, vodnog doprinosa, šumskog doprinosa te komunalne naknade. Ostvareni su u iznosu od 2.956.890,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim приходima i primicima je 48,9 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 893.972,00 kn. Odnose se na porez i prirez porezu na dohodak u iznosu od 801.600,00 kn, porez na promet nekretnina u iznosu od 86.922,00 kn te porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića u iznosu od 5.450,00 kn. Prirez porezu na dohodak uveden je po stopi od 10,0 %. Poslove utvrđivanja i naplate općinskih poreza obavlja Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 3.779.709,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 2.070.218,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 1.709.491,00 kn.

Tekuće pomoći odnose se na sredstva doznačena iz državnog proračuna u iznosu od 1.911.961,00 kn (sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 1.898.254,00 kn, pomoć poljoprivrednicima za sanaciju elementarnih nepogoda u iznosu od 13.707,00 kn), županijskog proračuna u iznosu od 40.237,00 kn (sufinanciranje ogrjeva stanovnicima slabijeg imovinskog stanja u iznosu od 23.100,00 kn, refundaciju troškova izbora u iznosu od 17.137,00 kn) te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (za program javnih radova – na temelju programa Mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje) u iznosu od 118.020,00 kn.

Kapitalne pomoći ostvarene su od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za izgradnju i opremanje dječjeg vrtića u iznosu od 1.397.242,00 kn, državnog proračuna za završetak izgradnje vodovodne mreže u iznosu od 200.000,00 kn te izvršne agencije za inovacije i mreže za instaliranje širokopojasnog interneta u iznosu od 112.249,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 856.219,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 583.336,00 kn, prihode od iznajmljivanja opreme u iznosu od 127.384,00 kn te naknada za pravo služnosti u iznosu od 73.961,00 kn.

Prihodi od iznajmljivanja opreme ostvareni su na temelju ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji s trgovačkim društvom za vodnogospodarsku djelatnost, prema kojem Općina daje na korištenje traktor na način da ima pravo prvenstva korištenja traktora za košnju kanalske mreže, održavanje građevine javne odvodnje oborinskih voda i čišćenje snijega za svoje potrebe. Ugovorena cijena najma traktora kada radi za potrebe trgovačkog društva iznosi 209,78 kn/sat.

Prihodi od naknade za pravo puta u iznosu od 73.961,00 kn ostvareni su na temelju Ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama iz rujna 2008. i Ugovora o pravu građenja na dijelu nekretnine u Goricama za smještaj elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme iz travnja 2011. Ugovorena godišnja naknada za pravo služnosti na javnim površinama za područje Općine iznosi 28.797,00 kn, a ugovorom o pravu građenja iz travnja 2011., ugovorena naknada iznosi 300,00 EUR mjesečno u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan ispostave računa. U prvih deset godina trajanja ugovora ugovorena naknada za stečeno pravo građenja iznosi 500,00 EUR mjesečno u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan ispostave računa počevši od dana potpisa zapisnika o početku izvođenja radova, dok se za sljedećih deset godina naknada neće plaćati, jer će biti isplaćena kroz iznos naknade za prvih deset godina trajanja ugovora.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 424.951,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od šumskog doprinosa u iznosu od 318.963,00 kn i prihode od komunalne naknade u iznosu od 104.538,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 4.630.900,00 kn, što je 3.520.543,00 kn ili 43,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	562.579,00	665.182,00	118,2
2.	Materijalni rashodi	1.881.096,00	1.982.238,00	105,4
3.	Financijski rashodi	7.809,00	8.587,00	110,0
4.	Subvencije	14.670,00	23.483,00	160,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	101.993,00	178.856,00	175,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	184.327,00	163.710,00	88,8
7.	Ostali rashodi	373.205,00	391.336,00	104,9
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.025.764,00	1.217.508,00	24,2
	Ukupni rashodi	8.151.443,00	4.630.900,00	56,8
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	6.804.485,00	6.041.980,00	88,8
	Višak prihoda i primitaka	0,00	1.411.080,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	1.346.958,00	0,00	-

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi u iznosu od 1.982.238,00 kn ili 42,8 % i rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.217.508,00 kn ili 26,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 1.431.154,00 kn ili 30,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno su manji rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 3.808.256,00 kn ili 75,8 % zbog manje ostvarenih ulaganja u građevinske objekte.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 665.182,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 568.396,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 93.786,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 3.000,00 kn. Na rashode za zaposlene u Jedinstvenom upravnom odjelu i dužnosnika odnosi se 547.589,00 kn, a na zaposlene za koje se sredstva osiguravaju iz drugih izvora (program javnih radova) odnosi se 117.593,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene u iznosu od 3.000,00 kn ostvareni su za prigodnu novčanu nagradu za Božić na temelju odluke općinskog načelnika. Plaće su obračunavane i isplaćivane u skladu s propisima i općim aktima Općine.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.982.238,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji ostvareni rashodi za usluge u iznosu od 1.594.720,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 208.609,00 kn te drugi nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 161.202,00 kn. U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja (održavanje građevinskih objekata, postrojenja i oprema, prijevoznih sredstava te ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja) u iznosu od 1.243.787,00 kn, komunalne usluge (iznošenje i odvoz smeća, opskrba vodom, deratizacija i dezinfekcija) u iznosu od 120.121,00 kn te intelektualne i osobne usluge (usluge odvjetnika i pravnih savjetnika, usluge vještačenja, ostale intelektualne usluge) u iznosu od 107.097,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju ostvareni su za električnu energiju u iznosu od 85.930,00 kn, plin u iznosu od 51.616,00 kn, uredski materijal u iznosu od 11.482,00 kn te sitni inventar u iznosu od 11.022,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na troškove vezane za održavanje izbora u iznosu od 81.064,00 kn i naknade za rad članova predstavničkih tijela u iznosu od 34.915,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 1.307.313,00,00 kn, a odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 761.958,00 kn, javne rasvjete u iznosu od 225.643,00 kn, javnih površina (šetnica, trgova, igrališta, parkova) u iznosu od 119.592,00 kn, deratizaciju, dezinfekciju i dezinfekciju u iznosu od 63.671,00 kn, održavanje kanalske mreže u iznosu od 62.685,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 53.467,00 kn te sakupljanje i smještaj pasa lotalica u iznosu od 20.297,00 kn.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 178.856,00 kn, a odnose se najvećim dijelom na doznačena sredstva Dječjem vrtiću Nova Gradiška temeljem Ugovora o financiranju rada Dječjeg vrtića u 2021. i Ugovora o realizaciji i financiranju programa predškole iz rujna 2020. u iznosu od 63.427,00 kn, Općoj bolnici za preuređenje dijela zgrade bolnice i kupnju nužne opreme za liječenje pacijenata oboljelih od bolesti COVID-19 u iznosu od 40.000,00 kn te drugoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem ispostavljenih zahtjeva za nadoknadu troškova zajedničkog komunalnog redarstva u iznosu od 33.239,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima i druge naknade ostvarene su u iznosu od 163.710,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na sufinanciranje prijevoza učenika u iznosu od 30.934,00 kn, nabavu udžbenika za učenike osnovne škole u iznosu od 28.611,00 kn, naknadu troškova ogrjeva korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva u iznosu od 23.100,00 kn, naknade za rođenje djeteta u iznosu od 18.000,00 kn te stipendije u iznosu od 17.000,00 kn. Naknade su isplaćene u skladu s Programom javnih potreba u području socijalne skrbi na području Općine u 2021. i Programom javnih potreba u predškolskom odgoju, osnovnoškolskom, srednjoškolskom i visokom obrazovanju za 2021., na temelju utvrđenih uvjeta i kriterija za dodjelu naknada.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 391.336,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 158.710,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 151.534,00 kn te kapitalne pomoći u iznosu od 81.092,00 kn.

Tekuće donacije odnose se na donacije sportskim društvima u iznosu od 35.500,00 kn, Gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 30.978,00 kn, kulturno-umjetničkom društvu u iznosu od 30.000,00 kn, udrugama građana u iznosu od 23.000,00 kn, dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 20.000,00 kn, političkim strankama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe u iznosu od 7.232,00 kn, Vijeću srpske nacionalne manjine u iznosu od 6.000,00 kn te Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja u iznosu od 6.000,00 kn. Sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s Programom razvoja sporta u 2021., Programom razvoja civilnog društva za 2021. i Pravilnikom o financiranju udruga i drugih organizacija civilnog društva iz proračuna Općine Dragalić iz 2016., nakon provedenih javnih natječaja te zaključenih ugovora. Korisnici sredstava dostavljaju godišnje izvještaje o utrošku proračunskih sredstava na propisanim obrascima.

Kapitalne donacije u iznosu od 151.534,00 kn odnose se na donaciju dobrovoljnom vatrogasnom društvu za nabavu opreme u iznosu od 100.000,00 kn te vjerskim zajednicama za obnovu sakralnih objekata u iznosu od 51.534,00 kn. Sredstva su korisnicima dodijeljena u skladu s donesenim Programom razvoja civilnog društva za 2021.

Kapitalne pomoći odnose se na prijenos sredstava trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju u suvlasništvu Općine na temelju sporazuma o sufinanciranju otplate zajma Hrvatskih voda za financiranje u vezi s projektom Unutarnje vode, potprojekt Regionalni vodoopskrbni sustav Davor-Nova Gradiška u iznosu od 81.092,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.217.508,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju vodoopskrbne mreže naselja Poljane u iznosu od 511.109,00 kn, izgradnju i opremanje zgrade i igrališta dječjeg vrtića u iznosu od 241.301,00 kn, nabavu širokopojasnog interneta u iznosu od 112.249,00 kn te izgradnju dječjeg igrališta u naselju Mašić u iznosu od 78.051,00 kn.

Ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu od 1.411.080,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 1.271.907,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.682.987,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 37.196.179,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	27.816.534,00	27.544.025,00	99,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	2.952.114,00	2.952.114,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	22.825.838,00	22.382.223,00	98,1
1.3.	Postrojenja i oprema	73.233,00	242.633,00	331,3
1.4.	Prijevozna sredstva	35.133,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.903.023,00	1.908.401,00	100,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	27.193,00	58.654,00	215,7
2.	Financijska imovina	5.135.461,00	9.652.154,00	188,0
2.1.	Novčana sredstva	1.298.038,00	2.695.261,00	207,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	4.813,00	49.375,00	1 025,9
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	3.198.700,00	3.198.700,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	576.385,00	267.378,00	46,4
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	57.525,00	3.441.440,00	5 982,5
	Ukupno imovina	32.951.995,00	37.196.179,00	112,9
3.	Obveze	114.445,00	3.590.218,00	3 137,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	96.348,00	98.244,00	102,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	18.097,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	87.129,00	-
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	0,00	3.404.845,00	-
4.	Vlastiti izvori	32.837.550,00	33.605.961,00	102,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	32.951.995,00	37.196.179,00	112,9
	Izvanbilančni zapisi	0,00	1.992.458,00	-

U odnosu na početak godine u vrijednosno značajnijim iznosima povećana je vrijednost postrojenja i opreme za 169.400,00 kn ili 231,3 %, najvećim dijelom zbog nabave širokopojasnog interneta. U vrijednosno najznačajnijem iznosu smanjena je vrijednost građevinskih objekata za 443.615,00 kn ili 1,9 %, zbog ispravka vrijednosti objekata.

Općina je donijela Strateški razvojni program Općine za razdoblje od 2015. do 2020. te Plan upravljanja imovinom u vlasništvu Općine za 2021. Registar imovine je ustrojen.

Građevinski objekti iskazani u iznosu od 22.382.223,00 kn odnose se na vrijednost zgrada društvenih domova, dječjeg vrtića, mrtvačnica, sportskih i rekreacijskih terena, objekata javne vodoopskrbe i odvodnje te javne rasvjete u iznosu od 18.291.745,00 kn, vrijednost općinske zgrade, poslovnih prostora i drugih zgrada u iznosu od 2.638.048,00 kn te vrijednost cesta, semafora, poljskih putova, staza, parkirališta i nogostupa u iznosu od 1.452.430,00 kn. Zgrada dječjeg vrtića dana je na korištenje proračunskom korisniku drugog proračuna na temelju Ugovora o financiranju rada Dječjeg vrtića Nova Gradiška, koji su u ožujku 2021. zaključili Općina i Dječji vrtić Nova Gradiška.

U poslovnim knjigama Općine, u okviru građevinskih objekata, evidentirana je vrijednost ulaganja u prijašnjim godinama u izgradnju vodnih građevina u iznosu od 12.386.675,00 kn. Obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje na području Općine povjereno je javnom isporučitelju vodnih usluga u suvlasništvu Općine (2,45 % udjela). Do vremena obavljanja revizije (travanj 2022.) Općina nije vodne građevine u svom vlasništvu prenijela na isporučitelja vodnih usluga.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi koncem godine u iznosu od 1.908.401,00 kn odnosi se na izgradnju objekata vodoopskrbe u iznosu od 1.466.733,00 kn te objekata odvodnje u iznosu od 441.668,00 kn. Ulaganja u izgradnju objekata vodoopskrbe i odvodnje započela su u prijašnjim godinama. Prema očitovanju odgovorne osobe Općine, za dovršetak izgradnje objekata vodoopskrbe potrebna je izgradnja manje dionice distributivne mreže čiji se završetak planira tijekom 2022., dok se završetak izgradnje objekata odvodnje planira najkasnije do 2026.

Ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 530.835,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 214.082,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti koncem godine iznose 316.753,00 kn. Od ukupnih potraživanja u iznosu od 530.835,00 kn na potraživanja za prihode poslovanja odnosi se 481.460,00 kn, a na potraživanja za više plaćene poreze i ostala potraživanja 49.375,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 227.088,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 88.944,00 kn te porez na promet nekretnina u iznosu od 77.902,00 kn. Dospjela potraživanja koncem 2021. iznose 426.999,00 kn, što je 80,4 % ukupnih potraživanja. Dospjela potraživanja starosti do godinu dana iznose 106.024,00 kn, od jedne do tri godine 213.916,00 kn, a iznad tri godine 107.059,00 kn. Općina je donijela Procedure naplate prihoda, kojima su utvrđene aktivnosti koje se odnose na praćenje naplate, poduzimanje mjera naplate i kontrolu naplate potraživanja, prijenos potraživanja na sumnjiva i sporna, otpis potraživanja po službenoj dužnosti, izvješćivanje o provedbi naplate te arhiviranje dokumenata i analiza naplate.

Tijekom 2021. poduzimane su mjere za naplatu dospjelih potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta, komunalne naknade i komunalnog doprinosa upućivanjem opomena više puta tijekom godine u iznosu od 567.731,00 kn te pokretanjem postupka prisilne naplate za naplatu potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 203.734,00 kn. Do konca ožujka 2022. naplaćeno je 42.323,00 kn ili 9,9 % dospjelih potraživanja.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na odgođeno plaćanje rashoda i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 3.441.440,00 kn zbog evidentiranja dugogodišnjih ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 3.590.218,00 kn i odnose se na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu od 3.404.845,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 98.244,00 kn te obveze za kredite i zajmove (zajam iz državnog proračuna) u iznosu od 87.129,00 kn. U poslovnim knjigama za 2021. u okviru obveza i nedospjele naplate prihoda netočno su evidentirana potraživanja na temelju tri dugogodišnja ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Navedena nepravilnost ispravljena je u poslovnim knjigama za 2022. Do konca ožujka 2022. podmireno je 163.592,00 kn ili 4,6 % ukupnih obveza.

Izvanbilančni zapisi iskazani su koncem 2021. u iznosu od 1.992.458,00 kn. Odnose se na izdane zadužnice Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 1.000.000,00 kn za osiguranje namjenskog trošenja sredstava i primljene zadužnice od izvođača radova u iznosu od 992.458,00 kn za uredno ispunjenje ugovora.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 7. veljače do 13. lipnja 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3. (Narodne novine 78/15 i 102/19)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
8. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 112/19)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
10. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)

11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 44. – 50. i 64. – 102. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
14. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19 i 84/21)
15. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
16. Zakon o udrugama, članci 33. i 34. (Narodne novine 74/14, 70/17 i 98/19)
17. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
18. Zakon o sportu, članci 74. i 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
19. Zakon o socijalnoj skrbi, članak 117. (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20)
20. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17)
21. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (kolovoz 2017.)
24. Statut (lipanj 2018.)
25. Statutarna odluka o izmjenama i dopunama Statuta (ožujak 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, upravljanje grobljima te javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Evidentiranje poslovnih promjena

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.217.508,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na izgradnju vodoopskrbne mreže u iznosu od 511.109,00 kn. Nabava nefinancijske imovine nije evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi. S obzirom na to da radovi do konca 2021. nisu završeni, navedena ulaganja trebalo je evidentirati na računu imovine u pripremi. Iako su ulaganja evidentirana na računima imovine u uporabi, na vrijednost ulaganja nije obračunan ispravak vrijednosti te pogrešno evidentiranje nije utjecalo na vrijednost imovine i vlastitih izvora.

Dugotrajna nefinancijska imovina u razdoblju stjecanja (ulaganja u tijeku izrade ili nabava proizvedene dugotrajne imovine), prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentira se u okviru skupine računa 05 – Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi. Po utvrđivanju svih troškova nabave i završetku procesa nabave, u trenutku stavljanja te imovine u upotrebu, ukupna nabavna vrijednost s računa imovine u pripremi prenosi se na odgovarajući račun za tu vrstu imovine, uz istovremeno knjiženje u pomoćnoj knjizi dugotrajne imovine. Temelj za navedeno knjiženje u pravilu je zapisnik o stavljanju u upotrebu ili druga isprava koja, između ostalog, sadrži naziv (vrstu) sredstva, trošak nabave, datum stavljanja u upotrebu, inventarni broj sredstva, broj računa u glavnoj knjizi na kojem će se voditi sredstvo i drugo.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu nefinancijske imovine, u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja), evidentirati u okviru propisanih računa imovine u pripremi, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza za 2021. je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom nisu obuhvaćena potraživanja za više plaćene poreze i ostala potraživanja u iznosu od 49.375,00 kn, rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 3.441.440,00 kn, naplaćeni prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 3.404.845,00 kn i izvanbilančni zapisi u iznosu od 1.992.458,00 kn.

Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 1.908.401,00 kn popisana je pojedinačno po investicijama u tijeku, ali nije utvrđen stupanj dovršenosti pojedine investicije ni predviđeni rok završetka.

Obveze u iznosu od 185.373,00 kn i potraživanja u iznosu od 481.460,00 kn popisani su u ukupnom iznosu prema podacima iz glavne knjige, a nisu popisani pojedinačno po subjektima, iznosima i rokovima dospjeća. Stanje potraživanja i obveza nije usklađeno s dužnicima i vjerovnicima putem izvoda otvorenih stavaka. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance.

Općinski načelnik nije donio zaključak o prihvaćanju Izvješća o obavljenom popisu. Odredbom članka 16. spomenutog Pravilnika, određeno je da čelnik proračuna odnosno proračunskog korisnika na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista, u okviru svojih ovlasti, odlučuje o: načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija, iz prosinca 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija.

– Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

Podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima za prihode poslovanja iskazani u financijskim izvještajima u okviru obveznih analitičkih podataka u Bilanci nisu istovjetni podacima u analitičkoj evidenciji potraživanja. U financijskim izvještajima pogrešno su iskazana dospjela potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 377.624,00 kn i nedospjela u iznosu od 103.836,00 kn. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, dospjela potraživanja za prihode poslovanja iznose 426.999,00 kn, a nedospjela 54.461,00 kn. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda tekuće u odnosu na prethodnu godinu utvrđena su kod prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada koji su ostvareni više za 113.943,00 kn ili 36,6 %, prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su ostvareni više za 749.686,00 kn ili 24,7 %, prihoda od poreza koji su ostvareni manje za 1.819.395,00 kn ili 67,1 % te rashoda za nabavu nefinancijske imovine koji su ostvareni manje za 3.808.256,00 kn ili 75,8 % u odnosu na razdoblje prethodne godine. Prema odredbi članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.

Skreće se pozornost da je 24. ožujka 2022. stupio na snagu novi Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji u članku 3. i članku 16. na jednak način utvrđuje osnovnu svrhu financijskih izvještaja te sadržaj Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima iskazivati točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima te u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

1.2. *Općina je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje. U Očitovanju navodi da će otkloniti sve navedene nepravilnosti.*

2. Upravljanje grobljima

2.1. Prihodi od pogrebnih usluga ostvareni u iznosu od 1.150,00 kn odnose se na usluge korištenja prostora mrtvačnice i rashladne komore.

Na području Općine nalazi se šest groblja. U 2021. prihodi od grobnih naknada nisu ostvareni. Odlukom o grobljima donesenom u travnju 2011. utvrđena su mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, uvjeti, mjerila i način plaćanja naknade za dodjelu grobnog mjesta na korištenje i godišnje naknade za korištenje, način ukopa, održavanje groblja i uklanjanje otpada te druge mjere u vezi s grobljima. Prema Odluci, grobljem upravlja Jedinstveni upravni odjel, koji pojedine poslove može povjeriti vlastitom komunalnom pogonu, a održavanje groblja financira se iz proračuna Općine i prihoda od groblja. Općinsko vijeće nije donijelo odluku o visini naknade za dodjelu grobnog mjesta i visinu godišnje naknade, što je trebalo učiniti u skladu s donesenom Odlukom o grobljima. Općina je ustrojila registar groblja, ali ne vodi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih na području Općine i registar umrlih osoba.

Odredbama članaka 10. i 13. Zakona o grobljima, propisano je, između ostalog, da upravljanje grobljem razumijeva dodjelu grobnih mjesta te da Uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu i o tome donosi rješenje te da za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a visinu naknade utvrđuje Uprava groblja u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Odredbom članka 16. Zakona o grobljima, propisano je da je Uprava groblja dužna voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave s propisanim podacima te registar umrlih osoba uz svaki grobni očevidnik.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi visinu naknade za dodjelu i korištenje grobnog mjesta te voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području Općine i registar umrlih osoba, u skladu s odredbama Zakona o grobljima i Odlukom o grobljima.

- 2.2. *Općina je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da je Općinsko vijeće na sjednici održanoj u ožujku 2022. razmatralo, ali nije prihvatilo prijedlog Odluke o visini grobnih naknada na mjesnim grobljima Općine Dragalić. Nadalje, navodi da će općinski načelnik ponovno, sukladno Poslovniku Općinskog vijeća, uputiti Općinskom vijeću prijedlog Odluke o visini grobnih naknada na mjesnim grobljima Općine Dragalić te pokrenuti aktivnosti na pripremi podloga za vođenje grobnih očevidnika o ukopu svih umrlih osoba, kao i registru umrlih osoba.*

3. Javna nabava

- 3.1. Općina je donijela Plan nabave za 2021. te tri izmjene i dopune Plana nabave. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 3.885.159,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Planom nabave planirano je pet otvorenih postupaka javne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 2.340.000,00 kn te 17 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 1.545.159,00 kn ili ukupno 3.885.159,00 kn.

Općina je ustrojila Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2021. objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine. Evidencija izdanih narudžbenica nije ustrojena. Zbog navedenog je otežano praćenje realizacije provedenih postupaka nabave. Iako ustrojavanje spomenute evidencije nije propisano Zakonom o javnoj nabavi, navedeno je potrebno zbog obveze iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u Statističkom izvješću javne nabave.

Na mrežnim stranicama Općine objavljena je Obavijest o nepostojanju sukoba interesa.

Prema evidenciji realizacije Plana nabave koncem 2021., provedeni su postupci jednostavne nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.873.159,00 kn (od čega se iznos od 500.000,00 kn odnosi na nabavu radova za završetak izgradnje vodoopskrbne mreže naselja Donji Bogičevci, za koju je postupak proveden u 2021., a ugovor zaključen i objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u siječnju 2022.), što čini 48,2 % ukupne procijenjene vrijednosti nabave za 2021.

Pojedine nabave koje su planirane nisu provedene, odnosno nabava nije obavljena. Odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan ažurirati plan nabave prema potrebi.

Državni ured za reviziju nalaže prema potrebi tijekom proračunske godine ažurirati plan nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, preporučuje za potrebe iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u statističkom izvješću ustrojiti evidenciju izdanih narudžbenica.

Općina je u kolovozu 2017. donijela Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave te u kolovozu 2021. Izmjene i dopune navedenog Pravilnika. Pravilnik i Izmjene objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

Pri donošenju Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave nisu uzeta u obzir pojedina temeljna načela javne nabave, a osobito načelo transparentnosti (dostupnost informacija o nabavi za sve zainteresirane ponuditelje, dokumentiranost postupka nabave, mjere da se učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukob interesa, što obuhvaća i obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa), načelo jednakog tretmana svih gospodarskih subjekata (omogućiti svim potencijalnim ponuditeljima sudjelovanje u postupcima nabave pod jednakim uvjetima) i načelo tržišnog natjecanja.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktom utvrditi obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa te je ažurirati bez odgađanja ako nastupe promjene.

- 3.2. *Općina je prihvatila nalog i preporuke Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će pristupiti ustrojavanju evidencije izdanih narudžbenica te donošenju izmjena i dopuna Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Općina postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2014.	Komunalne vodne građevine u vlasništvu Općine preneti javnom isporučitelju vodne usluge u skladu s odredbama Zakona o vodama.	-	nije primjenjivo
2.	Prihodi	2014.	Podnositi godišnje izvješće o utrošku sredstava od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ministarstvu nadležnom za poljoprivredu u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.	-	provedeno
3.		2014.	Prikupljati prihode od grobnih naknada.	-	nije provedeno
4.		2014.	Ustrojiti grobne očevidnike i registar umrlih osoba u skladu s odredbama Zakona o grobljima.	-	nije provedeno
5.	Rashodi	2014.	Financijske potpore (donacije) odobravati udrugama na temelju prethodnih natječaja, odnosno javnih poziva te utvrđenih kriterija, odnosno mjerila za dodjelu sredstava kako bi sredstva bila svima dostupna pod jednakim uvjetima.	-	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), koji je stupio na snagu u srpnju 2019., jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu postupile po odredbi članka 146. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, dužne su ih preneti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu uredbe o uslužnim područjima. Uredba o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21) donesena je koncem 2021. Međutim, Ustavni sud donio je u ožujku 2022. Rješenje broj: U-II-627/2022 i U-II-1034/2022 (Narodne novine 40/22), kojim se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti navedene Uredbe o uslužnim područjima s Ustavom i zakonom. Prema navedenom Rješenju, privremeno se obustavlja izvršenje svih općih i pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na temelju Uredbe o uslužnim područjima.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. Općina prihvaća status naloga iz prošle revizije.